

Kunnan kotoutumishjelmaa eli kotoutumisen alkuvaiheen palveluita kuvaava asiakirja

Kunta voi hyödyntää lomaketta tai lomakkeen tekstiä kunnan kotoutumishjelmaa kuvaavan asiakirjan laatimisessa. Lomakkeen tai sen sisällön käyttö on vapaaehtoista. Tallenna lomake koneelle ennen täyttämistä. Voit myös hyödyntää lomakkeen sisällön kopioimalla sen kunnan omalle asiakirjapohjalle.

Kotoutumishjelmaan ja sen laatimiseen vaikuttavat monet alueelliset ja paikalliset tekijät, eivätkä kaikki lomakkeen kohdat välttämättä sovellu kaikkiin tilanteisiin. Työvoimaviranomainen vastaa kotoutumishjelmaan sisältyvien palveluiden järjestämisestä työnhakijana olevalle maahanmuuttajalle ja kotoutuja-asiakkaalle. Kunta vastaa muiden maahanmuuttajien ja kotoutuja-asiakkaiden kotoutumishjelman mukaisten palveluiden järjestämisestä. Kunta voi järjestää ja toteuttaa palveluitaan yhteistyössä työvoimaviranomaisen, muiden kuntien ja/tai hyvinvointialueen kanssa. Kotoutumishjelman palvelut on kuvattava yhteistyössä kunnan työvoimaviranomaisen kanssa ja asiakirja sisältää myös työvoimaviranomaisen palvelut. Monialainen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi ja kotoutumissuunnitelma tehdään aina yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.

[Kunnan kotoutumishjelman](#) vähimmäisisällöstä säädetään [laissa kotoutumisen edistämisestä](#) (681/2023).

Kotoutumishjelmaan sisältyvät vähintään alla kuvatut palvelut (kohdat 1–6). Kunta voi sisällyttää kotoutumishjelmaan myös muita palveluita (kohta 7).

Kunta tai kunnat:

Kalajoki, Alavieska, Merijärvi, Ylivieska, Nivala, Sievi
(Ylivieska-Kalajoki-Nivala työllisyysalue)

Kunnassa/kunnissa kotoutumishjelmaa koordinoiva taho:

Työllisyysalueen kotoutumisen edistämisestä vastaavat kuntien edustajat muodostavat työryhmän, joka on valmistellut ja koordinoi kotoutumishjelmaa.

Kotoutumishjelmaa kuvaavan asiakirjan yhteyshenkilö ja yhteystiedot:

Kaisa Väyrynen, hyvinvointikoordinaattori
kaisa.vayrynen@nivala.fi
040-344 7317

Kotoutumishjelma on laadittu tai päivitetty (päivämäärä): 17.9.2024

Kotoutumishjelman ja/tai sitä kuvaavan asiakirjan laatimiseen osallistuvat yhteistyökumppanit:

Kunta voi asettaa työryhmän, jonka tehtävänä on seurata kotoutumishjelman toteutumista, ja ehdottaa siihen muutoksia tarvittaessa.

Kotoutumishjelman laatimiseen on Nivalan kaupungin osalta osallistunut työllisyysalueen työryhmän lisäksi hyvinvointialue Pohteen edustaja, kaupungin alueella toimiva Nivalan kaupungin hallinnoima Hyvinvointia maahanmuuttajaperheille- hanke sekä muut kunnan hallintokunnat.

Kotoutumisohjelman laadinnan prosessi ja viestintä kunnassa:

Miten kotoutumisohjelma on kunnassa laadittu?

Millaista asiakasviestintää kotoutumisohjelmasta tehdään?

Miten sen toteutumista seurataan jatkossa?

Kotoutumisohjelma on laadittu yhteistyössä Ylivieska-Kalajoki-Nivala työllisyysalueen kuntien kesken.

Kotoutumisohjelma on laadittu uusien ohjeiden ja 1.1.2025 voimaan astuvan uuden kotoutumislain mukaisesti. Työllisyysalueen kuntien kesken on perustettu työryhmä keväällä 2024 valmistelemaan kotoutumisohjelmaa.

Kuntien kotisivuille viedään tiivistelmä kotoutumisohjelmasta käännettynä vähintään englanniksi. Ohjelmasta viestitään kohderyhmälle kunnan sosiaalisen median kautta.

Ely- keskukselle raportoidaan vähintään kahden vuoden välein kotoutumisen edistämisen toteutumista. Työryhmä kokoontuu vuosittain arvioimaan ohjelman toteutumista. Nivalan kaupunki raportoi tavoitteiden saavuttamisesta vuosittain laadittavan hyvinvointiraportin yhteydessä.

Kotoutumisohjelmaa kuvaavan asiakirjan käsittely- ja hyväksymisprosessi kunnassa:

(ei pakollinen)

Ely- keskus ei edellytä asiakirjan hyväksymistä kaupunginvaltuustossa, mutta Nivalan kaupunginhallitus hyväksyy ohjelman ennen ohjelman lähettämistä ELY-keskukseen.

Alla on kuvattu, miten kunnassamme on suunniteltu toteutettavaksi ja järjestettäväksi:

1. Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi ja monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi (KotoL 14 ja 15 §)

Kuvaa palvelun järjestämistä eri kohderyhmien osalta. Erittele tarvittaessa vastuutahot eri kohderyhmien osalta. Kuvaa tarvittaessa erikseen suomen- ja ruotsinkieliset palvelut

A. Kuvaus palvelusta:

Miten palvelut järjestetään kunnassa?

Työnhakija asiakkaiden osalta työllisyyspalvelut vastaavat osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnista. Muiden kuin työnhakijoiden osalta Nivalan kaupungin hyvinvointikoordinaattori tekee osaamisen ja palvelutarpeen arvioinnin. Keskusteluun ensi tiistaina (viranhaltija?)

B. Vastuutaho:

Mitkä tahot/ yksiköt tekevät osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin ja miten?

Työnhakijoiden osalta työllisyysalueen kotoasiakkaiden palveluista vastaava viranomainen, muiden kuin työnhakijoiden osalta kunnan oma hyvinvointikoordinaattori.

Mitkä tahot/yksiköt tekevät monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin kunnassa ja hyvinvointialueella ja miten?

Monialaiseen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointiin osallistuu hyvinvointialueelta nimetty sosiaalityöntekijä erityistä tukea vaativien henkilöiden tilanteissa. Työnhakija-asiakkaiden monialaisen palvelutarpeen arviointiin osallistuu sosiaaliohjaaja.

C. Yhteistyö

Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?

Mikäli on tarve monialaiseen osaamiseen ja kotoutumisen palveluntarpeen arviointiin, kontaktoidaan hva:n edustaja ja kutsutaan tämä mukaan tekemään palvelutarpeen arviointia. Myös hyvinvointialueelta voi tulla ohjaus palveluntarpeen arviointiin.

2. Osaamisen ja kotoutumisen ja monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin pohjalta laadittava kotoutumissuunnitelma tai monialainen kotoutumissuunnitelma (KotoL 16 ja 17 §)

Kuvaa palvelun järjestämistä eri kohderyhmien osalta. Erittele tarvittaessa vastuutahot eri kohderyhmien osalta. Kuvaa tarvittaessa erikseen suomen- ja ruotsinkieliset palvelut.

A. Kuvaus palvelusta:

Miten palvelut järjestetään kunnassa?

Työnhakija asiakkaiden osalta työllisyyspalvelut vastaavat kotoutumissuunnitelman laatimisesta. Muiden kuin työnhakijoiden osalta Nivalan kaupungin hyvinvointikoordinaattori laatii kotoutumissuunnitelman. Viranhaltija? Laatiminen viranomaistyötä?

B. Vastuutaho:

Mitkä tahot/yksiköt vastaavat kotoutumissuunnitelmien laatimisesta?

Työnhakijoiden osalta työllisyysalueen kotoasiakkaiden palveluista vastaava viranomainen, muiden kuin työnhakijoiden osalta kunnan oman hyvinvointikoordinaattori.

Mitkä tahot/yksiköt vastaavat monialaisten kotoutumissuunnitelmien laatimisesta kunnassa ja hyvinvointialueella?

Tarvittaessa työnhakija-asiakkaiden kotoutumissuunnitelman laatimiseen osallistuu hyvinvointialueelta sosiaaliohjaaja ja muiden kuin työnhakija-asiakkaiden kotoutumissuunnitelman laadintaan osallistuu sosiaalityöntekijä.

C. Yhteistyö

Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?

Mikäli asiakas hyötyy monialaisen kotoutumissuunnitelman tekemisestä, kutsutaan hva:n edustaja mukaan kotoutumissuunnitelman tekemiseen. Asiakasohjaus kotoutumissuunnitelman tekemiseksi voi tulla myös hyvinvointialueen puolelta.

3. Monikielinen yhteiskuntaorientaatio (KotoL 25 §)

Kuvaa palvelun järjestämistä eri kohderyhmien osalta. Erittele tarvittaessa vastuutahot eri kohderyhmien osalta. Kuvaa tarvittaessa erikseen suomen- ja ruotsinkieliset palvelut.

A. Kuvaus palvelusta:

Miten kunta toteuttaa monikielisen yhteiskuntaorientaation?

Mitä yhteiskuntaorientaation kohderyhmiä kunnassa on?

Monikielinen yhteiskuntaorientaatio hankitaan tarpeen mukaan ostopalveluna. Työllisyysalueen työllisyyspalvelut kilpailuttavat ja hankkivat palvelun, jota myös muille kuin työnhakija-asiakkaille tarjotaan tarpeen mukaan. Nivalassa yhteiskuntaorientaatiota toteuttaa myös Hyvinvointia maahanmuuttajaperheille - hanke.

Nivalassa kohderyhmää voivat olla ukrainalaiset, tilapäistä suojelua saavat, sekä puolisona Suomeen muuttaneet.

Monikielinen yhteiskuntaorientaatio pyritään toteuttamaan yhteistyössä työllisyysalueen kanssa.

Millä kielillä kunnassa on tarve järjestää yhteiskuntaorientaatio?

Mahdollisia kieliryhmiä ovat mm. venäjä, ukraina, latvia, thai.

Missä asiakaspalveluprosessin vaiheessa monikielistä yhteiskuntaorientaatiota tarjotaan asiakkaille

Kotoutumisen alkuvaiheessa, kun palvelutarpeen arviointi tai kotoutumissuunnitelma on laadittu ja yhteiskuntaorientaatio nähdään oikeaksi palveluksi.

B. Vastuutaho

Mitkä tahot/ yksiköt vastaavat yhteiskuntaorientaation järjestämisestä?

Työnhakija-asiakkaiden osalta työllisyysalue hankkii kilpailuttaa ja ohjaa monikielisen yhteiskuntaorientaation. Muiden kuin työnhakijoiden osalta Nivalan hyvinvointikoordinaattori vastaa järjestelystä ja ohjaa asiakkaan palvelun piiriin. Asian hoidossa pyritään yhteistyöhön.

C. Yhteistyö:

Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?

Toteuttaako kunta monikielisen yhteiskuntaorientaation osittain tai kokonaan itsenäisesti, vai osittain tai kokonaan yhteistyössä jonkun muun tahon kanssa?

Nimeä yhteistyötahot.

Hankinnoissa pyritään tekemään ylläalueellista yhteistyötä.

4. Kotoutumiskoulutus (KotoL 26 ja 27 §)

Kuvaa palvelun järjestämistä eri kohderyhmien osalta. Erittele tarvittaessa vastuutahot eri kohderyhmien osalta. Kuvaa tarvittaessa erikseen suomen- ja ruotsinkieliset palvelut.

A. Kuvaus palvelusta:

Miten kunnassanne järjestetään kotoutumiskoulutus työnhakijana oleville kotoutujille

Työllisyyslaue hankkii kotoutumiskoulutusta yhteistyössä muiden työllisyysalueiden kanssa. Tarvittaessa asiakkaita ohjataan kotoutumiskoulutusta vastaaviin opintoihin; aikuisten perusopetukseen tai vapaan sivistystyön opintoihin.

Miten kunnassanne järjestetään kotoutumiskoulutus muille kuin työnhakijana oleville kotoutujille

Kotoutumiskoulutus järjestetään ostopalveluna ja siinä hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan työllisyysalueen kilpailutuksia ei työnhakijoiden osalta. Palveluntarjoajana alueella toimivat kristilliset opistot.

Kielitaidon päättötestaus (KotoL 26 §):

Miten päättötestauksen järjestäminen toteutetaan?

Kielitaidon päättötestaus liittyy ainoastaan niihin kotoutumiskoulutuksiin, joissa noudatetaan Opetushallituksen opetussuunnitelman perusteita. Päättötestaus järjestetään osana kotoutumislain mukaista kotoutumiskoulutusta.

Kunnan viranomaisen ohjaa asiakkaan palveluun, joka järjestetään ostopalveluna. Palveluntarjoajana alueen kristilliset opistot.

B. Vastuutaho

Mitkä tahot/ yksiköt vastaavat yhteiskuntaorientaation järjestämisestä?

Työllisyysalueen ja kunnan vastuulla on järjestää palvelu ostopalveluna asiakkaille.

C. Yhteistyö:

Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?

Yhteistyötä tehdään työllisyysalueen kuntien kanssa sekä ylialueellisena yhteistyönä.

5. Muu koulutus ja palvelut, jotka edistävät suomen ja ruotsin kielen osaamista, luku- ja kirjoitustaitoa, yhteiskunta- ja työelämävalmiuksia sekä työllistymistä ja yrittäjyyttä

Kuvaa palvelun järjestämistä eri kohderyhmien osalta. Erittele tarvittaessa vastuutahot eri kohderyhmien osalta. Kuvaa tarvittaessa erikseen suomen- ja ruotsinkieliset palvelut.

A. Kuvaus palvelusta:

Miten kunnassanne järjestetään luku- ja kirjoitustaidon koulutus?

Jos luku- ja kirjoitustaidon koulutukselle ei ole tarvetta, esitä perustelut.

Asiakkaat ohjataan tarpeesta riippuen joko alueen kristillisiin oppilaitoksiin, kansalaisopistoihin tai hankkeiden järjestämiin koulutuksiin/tapahtumiin ja työllisyyspalveluihin. Tällä hetkellä Nivalan kunnassa ei ole tarvetta luku- ja kirjoitustaidon koulutukselle, koska kaikki maahanmuuttajat ovat luku- ja kirjoitustaitoisia. (Katja)

Mitä muita em. teemoja sisältäviä koulutuksia tai palveluita kunnassanne on tarjolla?

Raudaskylän kristillinen opisto, Haapaveden opisto, Hyvinvointia maahanmuuttajaperheillä- hanke, Poijuhanke, Ylivieskan seudun kansalaisopisto, NIHAKin yrityspalvelut, Osaaminen käyttöön - hanke (Nivalan työpajasäätiö), Jedu

B. Vastuutaho

Mitkä tahot/ yksiköt vastaavat yhteiskuntaorientaation järjestämisestä?

Kunta ja alueen työllisyyspalvelut vastaavat palvelun hankkimisesta asiakkaille.

C. Yhteistyö:

Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?

Kunnan kotoutumispalveluilla on olemassa oleva yhteistyöverkosto alueen muihin maahanmuuttajatyötä tekeviin toimijoihin, joten palveluihin ohjaaminen on helppoa. Alueella toimii maahanmuuttajatyön verkosto, joka tekee tiivistä yhteistyötä.

6. Kotoutumisohjelman aikainen ohjaus ja neuvonta (KotoL 13 §:n 1 mom. 5 kohta)

Kunnan vastuulla on tarjota maahanmuuttajalle kotoutumisohjelman aikaista ohjausta ja neuvontaa kotoutumissuunnitelman toteuttamisessa. Kuvaa tarvittaessa ohjauksen ja neuvonnan järjestämistä eri kohderyhmien osalta. Kuvaa tarvittaessa erikseen suomen- ja ruotsinkieliset palvelut.

A. Kuvaus palvelusta:

Miten kunnassa on järjestetty kotoutumisohjelman aikaiset ohjaus- ja neuvontapalvelut?

Nivalan hyvinvointikoordinaattori (viranomaistyö) ja Hyvinvointia maahanmuuttajaperheille - hanke tarjoavat kaikille kunnan maahanmuuttajille oleskeluluvan tyypistä riippumatta matalan kynnyksen ohjaus- ja neuvontapalveluita lähipalveluna.

B. Vastuutaho

Mitkä tahot/yksiköt vastaavat palveluiden järjestämisestä

Hyvinvoinnin toimiala toteuttaa kaupungin kotouttamispalvelut.

C. Yhteistyö:

Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?

Asiakas ohjataan tarvittaessa eteenpäin tarvittavan palvelun piiriin, joko kunnan muiden hallintokuntien palveluihin tai ulkopuolisen tarjoamiin palveluihin. Kunnan sisäisesti tehdään tiivistä yhteistyötä yli hallintokuntien. Nivalalla on laajat verkostot myös muihin alueen palveluntarjoajiin, mm. paikallisiin järjestöihin, alueen oppilaitoksiin sekä työnantajiin.

7. Muut kunnan järjestämävastuulla olevat palvelut kotoutumisen edistämiseksi

Kotoutumisohjelma voi lisäksi sisältää muita kunnan järjestämävastuulla olevia kotoutuja-asiakkaiden työllisyyttä, yrittäjyyttä, työ- ja toimintakykyä, maahanmuuttajien hyvinvointia ja terveyttä tai kotoutumista edistäviä palveluita sekä järjestö-, yhdistys- tai yhteisötoimintaan tai muuhun yhteiskunnan tai kulttuuri- ja vapaa-ajan toimintaan tutustumista ja siihen osallistumista. Kuvaa tarvittaessa palvelun järjestämistä eri kohderyhmien osalta. Kuvaa tarvittaessa erikseen suomen- ja ruotsinkieliset palvelut.

A. Kuvaus palvelusta:

Mitä muita kunnan järjestämävastuulla olevia palveluita on tarjolla tai suunnitteilla kotoutuja-asiakkaan kotoutumisen tueksi?

Kunnan muiden hallintokuntien tarjoamat palvelut, kuten varhaiskasvatus ja peruskoulutus, kirjasto- ja kulttuuripalvelut, liikunta- ja nuorisopalvelut, elinkeinopalvelut, kunnan asuntotoimiston palvelut, työllistämispalvelut.

Mitä muita palveluita ja toimintaa kunnassa on tarjolla tai suunnitteilla kotoutuja-asiakkaan kotoutumisen tueksi?

(Esimerkiksi järjestö-, yhdistys- tai yhteisötoimintaan tai muuhun yhteiskunnan tai kulttuuri- ja vapaa-ajan toimintaan tutustumista ja siihen osallistumista.)

Hyvinvointia maahanmuuttajaperheille- hanke, seurakunnat, Poiju- hanke (RKO) sekä kyläyhdistykset, Osaaminen käyttöön - hanke

Mitä muita palveluita kunnassa on tarjolla tai suunnitteilla yhteiskunta- ja työelämävalmiuksien sekä työllistymisen ja yrittäjyyden tukemiseksi/edistämiseksi?

Kaupungin työllistämispalvelut, Leader- toiminta

B. Vastuutaho

Mitkä tahot/ yksiköt vastaavat yhteiskuntaorientaation järjestämisestä?

Kunnan hyvinvointikoordinaattorin vastuulla on muiden kuin työnhakija-asiakkaiden ohjaaminen tarvittaviin palveluihin ja koulutuksiin.

Työllisyyspalvelut vastaavat työnhakija-asiakkaiden ohjaamisesta tarvittaviin palveluihin ja koulutuksiin.

Työllisyyspalvelut ja kunnan kotoutumisen edistämisen palvelut ovat myös tiiviisti yhteistyössä etsimässä asiakkaille tarkoituksenmukaisia palveluita.

C. Yhteistyö:

Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?

Alueella toimii alueellinen maahanmuuttajatyön verkosto, joka koostuu alueella toimivista maahanmuuttajien parissa työskentelevistä asiantuntijoista sekä järjestöjen edustajista. Verkosto kokoontuu muutaman kerran vuodessa ja verkoston jäsenien on helppo tehdä yhteistyötä maahanmuuttaja asiakkaiden tukemisessa ja palveluihin ohjaamisessa. Alueella toimii kolme hanketta maahanmuuttajien kotoutumisen edistämiseksi ja hankkeiden kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä. Näiden lisäksi toimii Nihakin organisoima Rekry + - hanke.

Vastuutaulukko

Palvelu/ toimenpide:	Työnhakijoiden palvelut tuottava taho:	Muiden kotoutuja- asiakkaiden palvelut tuottava taho:
Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi	Työllisyysalueen koto-asiantuntija	Hyvinvointijohtaja -ja koordinaattori
Monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi	Koto-asiantuntija(+Pohde+kunta)	Pohde + yvinvointijohtaja -ja koordinaattori
Kotoutumissuunnitelma	Koto-asiantuntija	Kunnan hyvinvointikoordinaattori
Monialainen kotoutumissuunnitelma	Koto-asiantuntija (+Pohde+kunta)	Pohde + hyvinvointikoordinaattori
Monikielinen yhteiskuntaorientaatio	YKN-työllisyysalue+laajempi yhteistyö	YKN-työllisyysalue+laajempi yhteistyö
Kotoutumissuunnitelma	YKN-työllisyysalue+laajempi yhteistyö	YKN-työllisyysalue+laajempi yhteistyö
Kotoutumishjelman aikainen ohjaus ja neuvonta	Koto-as.tunt.+ kotokoordinaattori	Hyvinvointijohtaja -ja koordinaattori
Kunnan kotoutumishjelman seuranta ja päivittäminen	Kunnan kotoutumiskoordinaattori	Hyvinvointijohtaja -ja koordinaattori

Lomakkeen kohdat luettelona (kopioi kunnan asiakirjapohjalle):

Kuvaa palveluiden järjestämistä eri kohderyhmien osalta. Erittele tarvittaessa vastuutahot eri kohderyhmien osalta. Kuvaa tarvittaessa erikseen suomen- ja ruotsinkieliset palvelut.

1. Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi ja monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi (KotoL 14 ja 15 §)

a. **Kuvaus palvelusta:** Miten palvelut järjestetään kunnassa?

b. **Vastuutaho:** Mitkä tahot/yksiköt tekevät osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin ja miten?

Mitkä tahot/yksiköt tekevät monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin kunnassa ja hyvinvointialueella ja miten?

c. **Yhteistyö:** Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?

2. Osaamisen ja kotoutumisen ja monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin pohjalta laadittava kotoutumissuunnitelma tai monialainen kotoutumissuunnitelma (KotoL 16 ja 17 §)

a. **Kuvaus palvelusta:** Miten palvelu järjestetään kunnassa?

Miten kotoutumissuunnitelma laaditaan?

Miten monialainen kotoutumissuunnitelma laaditaan?

b. **Vastuutaho:** Mitkä tahot/yksiköt vastaavat kotoutumissuunnitelmien laatimisesta?

Mitkä tahot/yksiköt vastaavat monialaisten kotoutumissuunnitelmien laatimisesta kunnassa ja hyvinvointialueella?

c. **Yhteistyö:** Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?

3. Monikielinen yhteiskuntaorientaatio (KotoL 25 §)

a. **Kuvaus palvelusta:** Miten kunta toteuttaa monikielisen yhteiskuntaorientaation?

Mitä yhteiskuntaorientaation kohderyhmiä kunnassa on?

Millä kielillä kunnassa on tarve järjestää yhteiskuntaorientaatio?

Missä asiakaspalveluprosessin vaiheessa monikielistä yhteiskuntaorientaatiota tarjotaan asiakkaille?

b. **Vastuutaho:** Mitkä tahot/ yksiköt vastaavat yhteiskuntaorientaation järjestämisestä?

c. **Yhteistyö:** Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?

Toteuttaako kunta monikielisen yhteiskuntaorientaation osittain tai kokonaan itsenäisesti, vai osittain tai kokonaan yhteistyössä jonkun muun tahon kanssa? Nimeä yhteistyötahot.

4. Kotoutumiskoulutus (KotoL 26 ja 27 §)

a. **Kuvaus palvelusta:** Miten kunnassanne järjestetään kotoutumiskoulutus työnhakijana oleville kotoutujille?

Miten kunnassanne järjestetään kotoutumiskoulutus muille kuin työnhakijana oleville kotoutujille?

Kielitaidon päättöttestaus (KotoL 26 §) Tämä päättöttestaus liittyy ainoastaan niihin kotoutumiskoulutuksiin, joissa noudatetaan

Opetushallituksen opetussuunnitelman perusteita. Päättöttestaus järjestetään osana kotoutumislain mukaista kotoutumiskoulutusta.

Miten päättöttestauksen järjestäminen toteutetaan?

b. **Vastuutaho:** Mitkä tahot/yksiköt vastaavat palveluiden järjestämisestä?

c. **Yhteistyö:** Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?

5. Muu koulutus ja palvelut, jotka edistävät suomen ja ruotsin kielen osaamista, luku- ja kirjoitustaitoa, yhteiskunta- ja työelämävalmiuksia sekä työllistymistä ja yrittäjyyttä

a. **Kuvaus palvelusta:** Miten kunnassanne järjestetään luku- ja kirjoitustaidon koulutus?

Jos luku- ja kirjoitustaidon koulutukselle ei ole tarvetta, esitä perustelut.

Mitä muita em. teemoja sisältäviä koulutuksia tai palveluita kunnassanne on tarjolla?

b. **Vastuutaho:** Mitkä tahot/ yksiköt vastaavat palveluiden järjestämisestä?

c. **Yhteistyö:** Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?

6. Kotoutumisohjelman aikainen ohjaus ja neuvonta (KotoL 13 §:n 1 mom. 5 kohta)

Kunnan vastuulla on tarjota maahanmuuttajalle kotoutumisohjelman aikaista ohjausta ja neuvontaa kotoutumissuunnitelman toteuttamisessa.

a. **Kuvaus palvelusta:** Miten kunnassa on järjestetty kotoutumisohjelman aikaiset ohjaus- ja neuvontapalvelut?

b. **Vastuutaho:** Mitkä tahot/yksiköt vastaavat palveluiden järjestämisestä?

c. **Yhteistyö:** Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?

7. Muut kunnan järjestämisvastuulla olevat palvelut kotoutumisen edistämiseksi.

Kotoutumisohjelma voi lisäksi sisältää muita kunnan järjestämisvastuulla olevia kotoutuja-asiakkaiden työllisyyttä, yrittäjyyttä, työ- ja toimintakykyä, maahanmuuttajien hyvinvointia ja terveyttä tai kotoutumista edistäviä palveluita sekä järjestö-, yhdistys- tai yhteisötoimintaan tai muuhun yhteiskunnan tai kulttuuri- ja vapaa-ajan toimintaan tutustumista ja siihen osallistumista.

a. **Kuvaus palveluista:** Mitä muita kunnan järjestämisvastuulla olevia palveluita on tarjolla tai suunnitteilla kotoutuja-asiakkaan kotoutumisen tueksi?

Mitä muita palveluita ja toimintaa kunnassa on tarjolla tai suunnitteilla kotoutuja-asiakkaan kotoutumisen tueksi?

Mitä muita palveluita kunnassa on tarjolla tai suunnitteilla yhteiskunta- ja työelämävalmiuksien sekä työllistymisen ja yrittäjyyden tukemiseksi/edistämiseksi?

b. **Vastuutaho:** Mitkä tahot/ yksiköt vastaavat palveluiden järjestämisestä?

c. **Yhteistyö:** Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?